

tussen Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 15 3 ● 2016

Provinciale Organisaties Flora en Fauna

Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna

Het platform Provinciale Organisaties Flora en Fauna (POFF) is een samenwerkingsverband van vrijwilligersorganisaties die zich bezig houden met natuuronderzoek in Noord-Holland. De POFF wordt gefaciliteerd door de Stichting Landschap Noord-Holland. Ook vrijwilligersorganisaties die vooral gericht zijn op natuurbeheer worden ondersteund door Landschap Noord-Holland.

Doel van de POFF is het stimuleren van natuuronderzoek in Noord-Holland en het bevorderen van de samenwerking tussen de verschillende organisaties. Om deze doelen te bereiken geeft de POFF het blad Tussen Duin & Dijk uit en is er één keer in de twee jaar de Noord-Hollandse Natuurdag. Nieuwe initiatieven van de aangesloten clubs zijn welkom. Onderstaande organisaties zijn aangesloten bij de POFF en nieuwe vrijwilligersorganisaties kunnen zich melden bij de coördinator.

Bij de POFF aangesloten organisaties:

De Vlinderstichting

Contactpersoon: Klaas Kaag, Kofstraat 14, 1784 RP Den Helder.
Tel. 0223-630144, e-mail: klaas.kaag@hetnet.nl

Vrijwillige Weidevogelbescherming, Landschap Noord-Holland

Contactpersoon: Anne Voorbergen,
088-0064483,
a.voorbergen@landschapnoordholland.nl

Noord-Hollandse Zoogdierstudiegroep (NOZOS)

Contactpersoon: Jan Wondergem, Hof van Ra 31,
1705 SC Heerhugowaard. Tel. 06 22907093,
e-mail: j.wondergem@fundeon.nl

Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN)

Contactpersoon: Hans Stapersma, Heerenweg 44, 1901 ME Castricum
Tel. 06 22684313, e-mail: j.stapersma@gmail.com

Stichting FLORistisch Onderzoek Nederland (Floron)

Contactpersoon: Niko Buiten, Spaarne 49 app 1.7, 2011 CE Haarlem.
Tel. 023 5403266, e-mail: nikobuiten@online.nl

Vrijwilligersraad van de Vereniging Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer Water, Land & Dijken

p/a: Slenkstraat 70, 1441 MS Purmerend

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Gewest Noord-Holland (KNNV)

Contactpersoon: Jan Marbus, Dorpsstraat 10a, 1689 EV Zwaag
Tel. 022 923 0419, e-mail: dehoornbloem@hhoorn.knnv.nl

Stichting Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland, afdeling Noord-Holland (RAVON)

Contactpersoon: Edo Goverse, p.a. IBED/UvA, P.O. Box 93501,
1090 EA Amsterdam, Tel. 020 5257331, e-mail: e.goverse@uva.nl

Abonnementen: Een jaarabonnement kost € 15,-.

U kunt zich aanmelden door een brief of een e-mail met uw naam en adres te sturen naar:

Landschap Noord-Holland
t.a.v. abonneeadministratie Tussen Duin & Dijk
Antwoordnummer 85127
1850 VA Heiloo

- Telefoon: 088-0064400 • info@landschapnoordholland.nl
- Banknummer: NL28RABO 011.91.39.510

Tussen Duin & Dijk is een onafhankelijk blad gewijd aan het onderzoek en de bescherming van de natuur en het landschap in Noord-Holland. Het wordt gemaakt voor en door vrijwilligers met een speciale passie voor natuur. Of die passie nu de hele natuur geldt, of specifiek vogels, vlinders, vissen of vleermuizen, planten, mossen of vossen. Het tijdschrift wordt uitgegeven door de Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna (POFF) en verschijnt viermaal per jaar. Het uitgeven van dit tijdschrift wordt gefaciliteerd door Landschap Noord-Holland.

Redactie: Antje Ehrenburg, Frode Numan, Bert Pijs, Nel Ruitenbeek, Peter Spannenburg, David Tempelman, Geert Timmermans, Frank Visbeen, Martin Witteveldt, Miranda Zutt-van der Made.

Vaste medewerker: Jos Zwarts.

Redactieadres: Frank Visbeen,
Blauwpijpstraat 6, 1019 KW Amsterdam.
e-mail: redactie@tussenduinendijk.nl

Website: www.tussenduinendijk.nl

Redactieraad: Friedjof van den Bergh, Bert Buizer, Klaas Kaag, Jan Marbus, Erik Menkveld, Harm Niesen, Pim de Nobel, Kees Scharringa, Thea Spruijt, Johan Stuart, Dirk Tanger, Mark van Til, Wim Tijsen, Ron van 't Veer.

Vormgeving: Art&Design Bredewold & Buczynski, Haringhuizen.

Druk: Springeruit Drukwerk, Schoorl.

Oplage: 1800.

© Auteursrecht voorbehouden. Overname is slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

ISSN: 1570-7261

Richtlijnen voor kopij: Auteurs dienen zich te houden aan de richtlijnen voor het schrijven van een artikel. Deze richtlijnen zijn te vinden op www.tussenduinendijk.nl, ze kunnen ook worden aangevraagd bij bovenstaand redactieadres.

- Sneeuw witte vedermot. Foto: Bert Pijs. Achtergrond: NHD Melkvlak in mei. Foto: Luc Knijnsberg.

Opinie

Het gaat goed met de natuur!

Sinds 1900 is 60 procent van de natuur in Nederland verdwenen, volgens schatting van het Planbureau van de Leefomgeving. De biodiversiteit in de duinen, steden en vooral in het agrarisch gebied is afgenomen. Is dat erg? Ja.

Voor veel mensen staat natuur hoog op de agenda. Ook de Provincie Noord-Holland heeft de natuur stevig omarmd en de ambitie uitgesproken de achteruitgang van biodiversiteit te stoppen. Maar vindt iedereen dit erg? Natuur kunnen we meten in termen van soorten, aantallen, verspreiding en trends, maar is ook een subjectieve beleving. Uit onderzoek onder de burgers van Noord-Holland blijkt dat voor veel mensen natuur gelijk staat aan groene graslanden, koeien in de wei en grutto's.

We kijken nu feitelijk naar een restantje van wat ooit provinciebreed het kleurrijke beeld was van bloemrijke graslanden met hoge dichtheden vogels. Van de kop van Noord-Holland tot Wieringen en West Friesland tot aan Waterland, Amstelland en Vechtstreek; het was overal! Ik kan nu nog steeds genieten van de grutto en een zingende veldleeuwrik, maar vanuit een veranderd normbesef. Shifting baseline syndrome heet dat: het verschuivend referentiekadersyndroom. Albert Beintema beschrijft dat op treffende wijze in zijn boek 'De Grutto'. Ik ben opgegroeid in een wereld waarvan ik me nu nauwelijks meer kan voorstellen hoe die eruit heeft gezien. In de jaren tachtig en negentig deed ik aan weidevogelbescherming in Waterland Oost, waar ik op ca 22 ha zo'n 30 grutto's, 15 kieviten, 2-4 kemphebben en wat tureluurs beschermde. Die soortenrijkdom en hoge dichtheid is daar helemaal verdwenen.

Ik klamp me nu vast aan het Wonder van Marken, Stichting Hooge Weide, Marquette en de Ronde Hoep, waar door de juiste beheermaatregelen van natuurbescherming en boeren - het kan dus - bloemrijke graslanden en weidevogels samengaan. En als dat niet helpt, denk ik aan de lepelaar, grote zilverreiger, zeearend en visarend, en droom over grote natuurgebieden rondom Amsterdam en Zaanstad waar zij een plek gaan vinden.

Vis

- 4 *Haviken rond Amsterdam*
- 8 *Aardewerk uit Late IJzertijd in Amsterdamse Waterleidingduinen*
- 12 *Broedvogels van het stedelijke gebied van Alkmaar*
- 16 *Vedermotten, een interessante groep micro-vlinders*
- 19 *Gewone Brunel*
- 20 *Eikvaren op stadsbomen*

- 23 *Nieuwsflits*

**Aankondiging
natuurdag**
19 november 2016
Zie achterzijde

9de Noord-Hollandse Natuurdag

op zaterdag 19 november 2016

Eén keer in de twee jaar is er een Noord-Hollandse Natuurdag en op zaterdag 19 november is de 9de editie. Alle Noord-Hollandse natuuronderzoekers en -liefhebbers zijn daar welkom. Amateurs én professionals. Het thema van deze Noord-Hollandse Natuurdag is:

Natuur is mensenwerk!

De organisatie heeft een indrukwekkende lijst van mogelijke sprekers. Het definitieve programma staat nog niet vast. Naast veel interessante lezingen zal op deze dag een dubbeldik themanummer van het Noord-Hollandse natuurblad Tussen Duin & Dijk worden gepresenteerd. Voor alle aanwezigen is gratis een exemplaar beschikbaar. Het bevat de meest recente verspreidingsgegevens van de wintervogels in Noord-Holland. Verder zijn er veel kraampjes op de informatiemarkt en heeft u vast weer veel gezellige ontmoetingen.

Nadere informatie

Tijden: 10.00 uur tot 16.00 uur. Locatie: Aristo Amsterdam tegenover Station Amsterdam Sloterdijk. Kijk voor het hele programma: www.landschapnoordholland.nl/natuurdag.

Organisatie

De POFF (Provinciale Organisaties Flora en Fauna) en Landschap Noord-Holland organiseren de dag, de Nationale Postcode Loterij en de Provincie Noord-Holland maken het financieel mogelijk.

